

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Bugyi Nagyközség Önkormányzata

2021-2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	7
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	15
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	26
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	28
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	29
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	29
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	31
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	32
1. A HEP IT részletei	32
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	32
A beavatkozások megvalósítói.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	37
3. Megvalósítás.....	39
A megvalósítás előkészítése	39
A megvalósítás folyamata	39
Monitoring és visszacsatolás	41
Nyilvánosság	41
Érvényesülés, módosítás.....	42
4. Elfogadás módja és dátuma	43

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény 63/A § értelmében a településeknek rendelkezni kell esélyegyenlőségi programmal, mely feltárja és elemzi a településen élők esélyegyenlőségi, esélyek egyenlőségi és méltányossági problémáit, feltárja a szükséges közbelépési pontokat, helyeket, helyzeteket és öt évre szóló intézkedési tervben határozza meg a teendőket.

Az **Esélyegyenlőségi, esélyek egyenlőségi és méltányossági program** a feltétele annak, hogy Bugyi Nagyközség Önkormányzata bármely hazai vagy európai uniós támogatásban részesülhessen.

Az **Esélyegyenlőségi, esélyek egyenlőségi és méltányossági program** része és az intézkedési terv alapja az a helyzetelemzés, mely bemutatja a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és társadalmi helyzetét. Az elemzés során feltárt hibák szerteágazó kezelése érdekében kell a beavatkozásokat megtervezni, lehetőséget adva a felülvizsgálatra, az esetleges változtatásokra.

A tervezet célja emberi mivoltunkkal és a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamen nyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, esélyeinek egyenlőségét és a méltányos bánásmódot, különösen a kiemelten védett csoportokra, a romákra, a nőkre és a fogyatékos személyekre, ám a helyi sajátosságok alapján más társadalmi csoportokra is.

A tervezet elkészítéséhez szükséges esélyegyenlőségi állapotfelmérés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, hivatalos iratok, tapasztalatok alapján elemezze a települést az adott területen, és megállapítsa, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosság a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, társadalmi, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkezik és ezek alapján az adott település lakói milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek. (Természetesen csak és kizárólag amihez a személyiségi jogok tiprásán kívül lehet adatokat szerezni. PLKSH)

Az intézkedési terv a település közigazgatási területén állandóan, vagy hosszabb ideig élő, kedvezőtlen helyzetű csoportok állapotának nyomon követését, valamint esélyegyenlőségének, esélyei egyenlőségének, méltányos elbírálásának előmozdítását szolgáló utasításokat tartalmaz, különösen:

- az oktatás és a képzés területén jelentkező bajok megszüntetésére,
- az oktatásban, képzésben megjelenő felszínesen általánosító vélemények, pályairányítás megváltoztatására,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- munkaerőpiaci, tevékenységi elkülönítés kiküszöbölésére,
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására,
- az egyenlő és méltányos bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében,
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Bugyi Nagyközség olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakó mellett érvényesül az egyenlő és méltányos bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő esélyű hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség, az esélyeik egyenlősége és egyenlő és méltányos hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az egyenlő és méltányos bánásmódot szolgálják. A hátrányt szenvedőt meg kell

tanítani arra, hogy egyenlő jogú mindenki, aki az önkormányzattal és intézményeivel kapcsolatot teremt. És ez nem kiváltság, hanem emberi mivoltunkból adódó tény.

A település bemutatása

Bugyi Nagyközség Pest megyében, a Duna-Tisza köze északnyugati felén, a Csepeli – síkság keleti részének alacsony ártéri szintjén fekszik. A nagyközséget az országos főútvonalak és vasút nem érintik, az M5-ös autópálya, illetve az M0-ás körgyűrű azonban elérhetővé teszi a 36 km-re fekvő fővárost.

A falu területe észak-déli irányban mintegy 25 km hosszú, 2-8 km széles. Határának feltűnően nagy kiterjedése annak következménye, hogy négy középkori falu területét foglalja magában.

Bugyi nagyközségben már jelentős hagyománya van a szociális jellegű esélyegyenlőség megteremtésének. A Budapesti Telefongyár gyáregységének létrehozásakor a fővárosi műszaki értelmiség és szakmunkásság letelepítése céljából többszintes lakásokból álló lakótelepet építettek. A nők tömeges munkába állítása, majd az ipari és agrárüzemek munkaerőhiánya az 1970-es években arra készítette a TSZ-t és a gyárat, hogy jelentős mértékben támogassa a település óvodai, iskolai és egészségügyi beruházási programját. A két orvosi körzet gyermekorvossal és fogászattal bővült. A külterületi iskolák megszüntetésével és a tantermek, központi konyha, majd tornacsarnok építésével párhuzamosan egyműszakossá fejlesztették az oktatást. Bugyin működött először és járásban leghosszabb ideig bölcsőde, és itt biztosították először az összes három-hat éves gyermek óvodai felvételét.

A rendszerváltást követően ismét nagy mértékben fejlődött a település: a családi házakba bekötötték a földgázt, a vezetékes ivóvizet, a telefont és a kábeltévét, megépült a helyi szennyvíztisztító és a csatornahálózat, az úthálózat. A település központja megújult-megszépült, az önkormányzati intézményekben is komoly fejlesztések valósultak meg. Így tehát összegzésképpen elmondhatjuk, hogy Bugyi nagyközség a térség egyre inkább polgárosodó és városiasodó települése.

Felsővány:

A taksonyi határ szomszédságában található ez a korábbi majorhoz kapcsolódó, néhány volt szolgálati lakásból álló lakóterület-egység, valamint néhány ingatlanból álló belterületi lakóterület. Jelenleg a bugyi Felsőványi településrészen a lakónépesség száma 373¹, ami a összes lakónépesség 7,21 %-a.

Felsőványi részen valamennyi ingatlan számára biztosított az elektromos áram, telefon, vezetékes ivóvíz elérése. Jelenleg nem elérhető szolgáltatás a vezetékes gáz és szennyvízcsatorna hálózat. A közszolgáltatások közül a személyszállítás és az alapvető élelmiszerek elérése biztosított.

A településrész két utcája a Marek József utca és a Radnóti utca belterületként működik, kiépített aszfalt úttal. A területen nincs igazán kialakult „településrészi településközpont”. A helyben elérhető munkalehetőség kizárólag a korábbi gazdaság területén működő mezőgazdasági vállalkozás. A településrész Bugyitól való távolsága és a hozzákapcsolódó közlekedési nehézségek révén – kevés járat a településről Felsővány felé- Felsővány lakosok számára a belterület, a környező települések, a Kormányhivatalok, az Okmányiroda, a járási Hivatal és az SzTK elérése nehezen megoldható. A megélhetési gondokat jól mutatja, hogy a lakosság számhoz viszonyítva a szociális ellátásokat többen veszik igénybe (segélyek, közgyógyellátás, gyermekvédelmi kedvezmény). A távolság és közlekedés miatt nehezebben tudnak a település életében részt venni.

Bugyi-Ürbőpuszta

A település közigazgatási területének délre eső részén, közvetlen a Kiskunsági Nemzeti Park és a Bács-Kiskun Megye határán nagy területen elhelyezkedő a korábbi Apaji tangazdaság körül kialakult nagy területen szórt tanyás településrész. Jelenleg a Bugyi Ürbőpuszta településrészen a lakónépesség száma 311², ami az összes lakónépesség 6,01 %-a.

A településrészen az alapellátáson (élelmiszer) és a személyszállítási szolgáltatáson kívül a szociális és egészségügyi ellátás csak a településen biztosított. A településrészen vezetékes telefon és a nagyobb részen az elektromos áram megoldott. A Czánik utcában - mely belterületként működik - pedig elérhető a vezetékes ivóvíz is. Jelenleg nem

¹ 2017. decemberi adat

² 2017. decemberi adat

elérhető szolgáltatás a vezetékes gáz és szennyvízcsatorna hálózat. A 2010. évben történt aszfaltozás következtében Ürböpusztán is található már önkormányzati tulajdonú szilárd burkolattal ellátott út.

A településrészen a távolság és a rossz közlekedési viszonyokból eredően a belterület nehezebb - és az abból adódóan a munkalehetőségek – eléréséből adódó problémák a felsőványinál nagyobb mértékben fennállnak. A helyben történő munkavégzést egyedül a Cosinus Gamma Kft. tudja biztosítani.

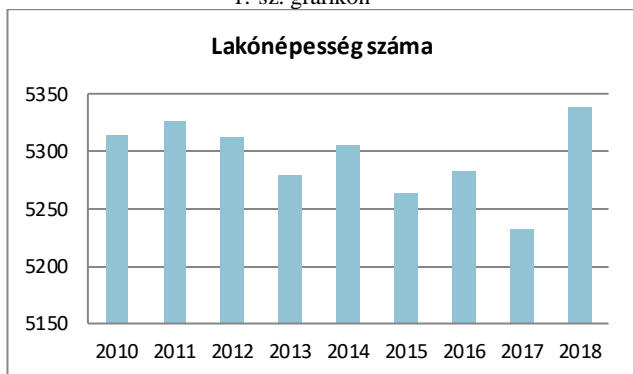
A beszűkült munkalehetőségből adódó helyben történő nehéz megélhetést jól mutatja, hogy a szociális ellátások igénybevevők aránya magasabb a belterülethez viszonyítva (átmeneti segélyek, gyermekvédelmi kedvezmény, közgyógyellátás).

A település demográfiai helyzete:

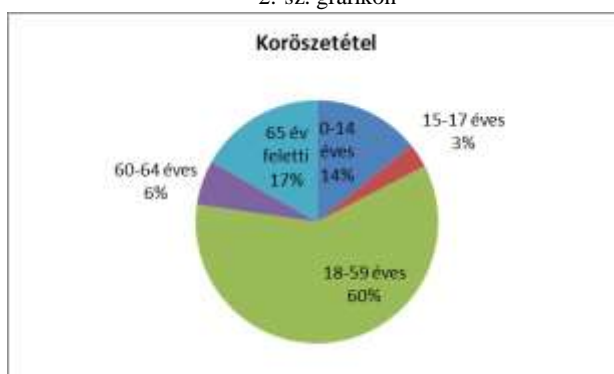
A település gazdasági helyzete a népesség alakulásánál is éreztette hatását. Az 1980-as évekig a népesség fejlődését növekedési ütem jellemezte. A 80-as években bekövetkezett gazdasági változás hatására lelassult a népesség növekedése. A 90-es évek második felétől megjelenő munkahelyeknek és a főváros közelségének köszönhető, hogy a lakosság száma 2008-ig folyamatosan növekedett. Az utóbbi években alapvetően egy helyben áll (1.sz. grafikon), mely megmutatkozik a születések számában is, ami 45-50 körül mozog az utóbbi években.

A népesség korösszetétele is megváltozott az elmúlt évtizedekben, a 0-18 évesek aránya 1990 és 2001 között 28 %-ról 2013-ra 24 %-ra csökkent, 2017. évre pedig már csak 17% az arányuk az összes népességhez viszonyítva. A 60 éven felüliek aránya 1990 és 2001 között 16,22%-ról 2013-ra 19,49%-ra emelkedett, 2017-ben pedig arányuk már 22,7 %. (2. sz. grafikon) A község népességének, akárcsak az ország népességének elöregedése következtében egyre inkább megnövekszik a szociális szolgáltatások iránti igény.

1. sz. grafikon

2. sz. grafikon

2017-es adat (Teir alapján)

A település szempontjából a belföldi vándorlások száma 2015. év után pozitív képet mutat, mert mindkét évben jellemző, hogy többen jöttek Bugyi Nagyközségre, mint ahányan elhagyták a települést. A korábbiakhoz képest 2017. évtől duplájára nőtt a településre költözők száma. Bár sokan elhagyták a nagyközséget, mégis több volt a bevándorlás. (1. sz. táblázat)

1. számú táblázat - Belföldi vándorlások

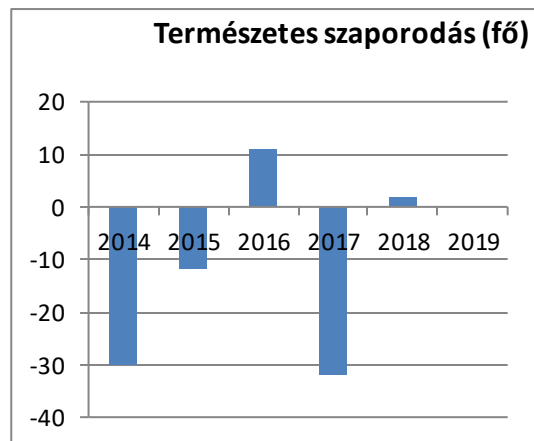
	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	106	74	32
2009	81	55	26
2010	61	77	-16
2011	75	67	8
2012	68	54	14
2013	65	63	2
2014	68	83	-15
2015	68	86	-18
2016	86	70	16
2017	140	109	31
2018	141	115	26

A természetes szaporulat szinte minden évben csökkenő volt. Kivéve a 2008. évet, amikor ugyanannyian születtek, mint ahányan elhunytak, illetve 2016. év mutat pozitív értéket a természetes szaporodás tekintetében, amikor 11 fővel többen születtek, mint ahányan elhunytak. A többi évben a halálozáshoz képest a születések száma minden évben kevesebb. A természetes szaporodás 2017-ben elérte a 2010-es negatív csúcspontot. 30-fővel többen haltak meg (76 fő), mint ahány gyermek született (44 fő). (lásd. 2. sz. táblázat és 3. sz. grafikon)

2. sz. táblázat

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	43	73	-30
2015	50	62	-12
2016	52	41	11
2017	44	76	-32
2018	56	54	2
2019	n.a.	n.a.	-

3. sz. grafikon

A népességben belül a nők aránya 2 %-kal magasabb a férfiakénál. (3. sz. táblázat) Az arány azonban a korcsoportokon belül változik.

3. Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2636	2727	5363	49,15%	50,85%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			155	2,89	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	396	362	758	7,38%	6,75%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	95	75	170	1,77%	1,40%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1660	1531	3191	30,95%	28,55%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	170	170	340	3,17%	3,17%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	315	589	904	5,87%	10,98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

14 éves korig 2 %-kal több a férfi lakosság a településen. 15 és 18 éves kor közötti korosztálynál 10%-kal többen vannak a férfiak, mint a nők. A felnőtt lakoságnál még mindig a férfiak száma a több. Ez az érték az idős korosztály esetében megfordul. 65 év felett már a nők vannak többségben: a különbség már 28% a nők javára.

Értékeink, küldetésünk

Bugyi Nagyközség Esélyegyenlőségi Program alapvető célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bugyi Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve a jól bevált módozatokat megtartják, akár általunk jól ismert emberek szokásait, valamint olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása érdekében.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról: Az egyenlő bánásmódról szóló törvény 63. §. (5) előírásokat fogalmaz meg a települési önkormányzatok részére azt célozva, hogy a helyben élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének javítása érdekében ún. esélyegyenlőségi programot fogadjanak el. Az alapelvek között a megelőzésről, az állapotnegatív tartás fontosságáról, a fogyatékos emberek szükségleteinek sajátosságaira kiterjedő figyelemről, az egyenjogúság feltételeinek megteremtéséről és a hátránykompenzációban az állam kötelezettségvállalásáról olvashatunk. A törvény megfogalmazza a fogyatékos emberek körét, mely klasszikusan az érzékszervi sérültekből, a beszédbeli nehézségekkel küzdőkből, a mozgáskorlátozottakból és az értelmi fogyatékosokból áll.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról: A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. E törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása
- Az 1959. évi IV. törvénynek a Polgári Törvénykönyvnek a 75-től a 85-ig terjedő szakaszai tartalmazzák a személyiségi jogokat védő passzusokat. Tehát polgári peres úton kérheti a bíróságtól a jogsértés megtörténtének megállapítását, illetve azt, hogy a bíróság rendelje el a jogsértő állapot megszüntetését, illetőleg a jogsértést megelőző helyzet helyreállítását. Ezen kívül kártérítést is követelhet.
- 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
- A kormány 164/1995. (XII. 27.) Korm. rendelete a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről, Magyar Közlöny 1998/115. sz.
- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Közhasználatú épületek akadálymentesítési kötelezettségéről szóló 1998. évi XXVI. tv.
- 2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülésén elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről
- 571/2002. (XI. 18.) OM rendelet az integrációs felkészítésről
- 29/2002. (V. 17.) OM rendelet a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről
- 21/2003. (II. 25.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékossg minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossg támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet, valamint a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtására kiadott 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról
- 362/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól
- 1021/2004. (III. 18.) Korm. határozat a romák társadalmi integrációját elősegítő kormányzati programról és az azzal összefüggő intézkedésekről

- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 176/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól
- 212005. (III. !.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról és annak módosításai
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- Az Európai Parlament és a Tanács 771/2006/EK határozata (2006. május 17.) az Esélyegyenlőség mindenki számára európai évről (2007) - az igazságos társadalom irányában
- 24012006. (XL 30.) Korm. rendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről
- 1089/2006. (IX. 25.) Korm. határozat a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanács létrehozásáról
- 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról
- 1982. évi 10. törvényerejű rendelet a nőekkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott egyezmény kihirdetéséről
- 2004. évi CXI. törvény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája 88. ülészakán elfogadott, az anyaság védelméről szóló 183. számú Egyezmény kihirdetéséről
- 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

1. A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL ÉS A GYERMEKVÉDELME SZABÁLYAIRÓL szóló 19/2017. (XII.20.) önkormányzati rendelet, mely a szociális ellátások mellett tartalmazza a gyermekek védelmére vonatkozó szabályokat is. Bugyi Nagyközség Önkormányzata a gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó alábbi gyermekjóléti alapellátásokkal biztosítja: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, fogyatékos gyermekek támogatása, gyermekjóléti szolgálat, gyermekek napközbeni ellátása érdekében működtetett óvoda, általános iskolai napközi/napközöttthonos oktatás.
2. A Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat választásáról szóló 9/2008.(IV.15.) sz. önkormányzati rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi Terv elkészítésénél figyelembe vett dokumentumok, tervek:

- 2.1. Az Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. Tv.), mely kiemeli Bugyi Nagyközséget, az országos vasúti törzshálózat tervezett elemei között (1/4 sz. melléklet): „ A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonalakhoz kapcsolódó fejlesztés: Budapestet délről kerülő V0 vasútvonal.
- 2.2. Az intézkedések illeszkedése a Pest Megyei, a Közép-magyarországi Régió Operatív programjához és a Kertváros a Kertváros Délkeleti Agglomerációs Kistérség Területfejlesztési Társulás Területfejlesztési Operatív Programjához:

A KERTVÁROS DÉLKELETI AGGLOMERÁCIÓS KISTÉRSÉG TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁS TERÜLETFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM STRATÉGIA felújítása kitér:

„A kistérségen áthaladó megnövekedett teher- és személygépjármű forgalom számottevő környezeti terhelést és baleseti kockázatot jelent, utóbbit azonban az elkerülő utak tervezett kiépítése a legveszélyeztetettebb települések (Alsónémedi, Bugyi, Üllő, Vecsés) esetében eredményesen mérsékelheti.”

Az elkészült elkerülő út a település központján áthaladó teherforgalmat csökkenti, ami az ott élők nyugalma hozza vissza. A forgalom csökkenésével a balesetveszély is csökken.

2.3. A Terv elkészítéséhez felhasznált önkormányzati dokumentumok, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése:

1. A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL ÉS A GYERMEKVÉDELEM SZABÁLYAIRÓL szóló 19/2017. (XII.20.) önkormányzati rendelet
2. Családvédelmi Központ beszámoló
3. Bugyi Nagyközségi Kazinczy Ferenc Általános és Alapfokú Művészeti Iskola éves beszámoló
4. A Bocskai István Református Oktatási Központ Beleznay János Tagintézménye éves beszámoló
5. Bugyi Nagyközségi Napköziotthonos Óvoda éves beszámoló
6. A Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat választásáról szóló 9/2008.(IV.15.) sz. önkormányzati rendelet

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A roma népesség száma elenyésző a településen. 2005-ben egy 4 tagú család élt itt. Az őslakos 2-3 roma család mellett sok a zömében Romániából, főleg a mezőgazdasági idénymunkára érkezett alkalmi munkás letelepülő roma. Ez az oka, hogy a romák száma 2007-ben 20-ra emelkedett 2014-es KSH adatok alapján már 30 fő. A roma családok mellett a román nemzetiségűek száma számottevő. A 2011-es népszámlálási adatok alapján 92-en tartózkodnak a településen. Az idénymunkás családok hónapokra telepednek le a településen. Közülük vannak ugyan akik letelepültek, családokhoz épültek be, gyermekeik iskolába, óvodába járnak. Azonban a másik réteg státusza legtöbbször tisztázatlan, mivel nincsenek bejelentkezve, papírokkal sem rendelkeznek. Ők legtöbbször alkalmi munkát vállalnak, családtagjaikat is magukkal hozzák. Statisztikai szempontból létszámuk kimutathatatlan. Esélyegyenlőségi szempontból ezt a réteget szinte lehetetlen vizsgálni. Mivel nem helyi lakosok, idényjellelleggel érkeznek a településre, ezért rájuk nézve célokat is nehéz meghatározni.

3.1 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az egyik legfontosabb termelési tényező, mely hat a gazdaságra, a munkaerő, az aktív népesség. Ezért egy település számára nagyon fontos meghatározó tényező a népességmegtartás szempontjából az igényeknek megfelelő munkahelyek megteremtése.

A település gazdasági és szociális helyzetét az 1990-es évekig a mezőgazdaság (Termelő Szövetkezet) lehetőségei és a Budapesti Telefongyár gyáregységének a letelepítése határozta meg. A szocialista típusú gazdálkodás kimerülése azonban az 1980-as évekre itt is éreztette hatását, a termelőszövetkezet fokozatosan eladósodott és csőd közeli helyzetbe került, a telefongyár mind inkább vegetált, majd a rendszerváltás előtt nem sokkal végleg bezárta kapuit. Mindez számos családot sodort létbizonytalanságba, jelentősen rontva a település foglalkoztatási mutatóit. Az 1990-es évek elejére mintegy 30%-os nőtt a munkanélküliség. A rendszerváltást követő első évek a pangás éveit voltak, azonban az 1990-es évek közepétől kezdve a gazdasági fellendülés hatására sorra nyíltak meg a környéken a kavicsbányák és az erre épülő ipari üzemek (KK Kavicsbeton Kft., LB-Knauf, OBO Bettermann Kft.), amelyek megfelelő szakképzett ipari munkaerőre leltek a településen. Az utóbbi évek fejleménye a jelentős logisztikai raktárbázisok létrejötte a környéken, amelyek szintén nagyobb számú munkaerőt foglalkoztatnak. A Termelő Szövetkezet megszűnése után a mezőgazdasági termelés is kezd újra felélni az egyéni gazdaságokban.

Mezőgazdaság:

A rendszerváltást követően sokan mezőgazdasági östermelőként tevékenykednek tovább. Századok óta kiterjedt gabona-, kukorica-, burgonya- és szántóföldi zöldségtermesztés folyik. A térség természeti adottságai kedveznek a mezőgazdaságnak (futóhomokon kialakult régi és kötött homoki talaja jó termőképességű).

A mezőgazdasági termelők mellett a feldolgozás is megjelent a településen (Csomagoló vállalkozások). Az östermelők közül sokan idénymunkásokat is alkalmaznak.

Ipar:

A rendszerváltást megelőzően a Termelőszövetkezet mellett a Telefongyár volt a másik nagy munkahelyteremtő vállalat. Ennek egykori helyén létesült az OBO Bettermann Hungary Kft., mely jelenleg a legnagyobb munkaerőt

foglalkoztató cég a településen (kb. 1000 fő). (A legnagyobb vállalkozásokat 1. sz. melléklet tartalmazza). A településen a működő vállalkozások száma az elmúlt években nagyjából azonos (3.sz. táblázat).

3. sz. táblázat

év	működő vállalkozások száma a településen
2010	227
2011	214
2012	210
2013	189
2014	211
2015	209
2016	216
2017	221

Szolgáltatás, kereskedelem:

Az élelmiszer kereskedelmi egységekről általában elmondható, hogy jól felszereltek, bőséges árukészlettel rendelkeznek azon termékekből, amit a legtöbben vásárolnak a településen. Az üzletekben „különleges” pl. bio termékek is kaphatók, azonban aki többféle termék közül szeretne választani, már el kell utaznia a szomszédos települések valamelyikére. A nagy áruházláncok még nem létesítettek üzletet a közigazgatási területen, valószínű ez az oka annak, hogy a kiskereskedelmi üzletek száma a statisztikai adatok alapján 60 körül mozog.

Hiányként említhető meg azonban a ruha- és cipőbolt. Az egy angol használt ruha mellett egy kínai bolt az, ami a több mint 5000 fő igényeit kiszolgálja. Aki nagyobb és minőségi választékot szeretne, annak el kell utaznia a településről.

Közfoglalkoztatás:

Bugyi Nagyközség Önkormányzata 2009. január 1. napjától életbe lépett új szabályozásnak megfelelően a foglalkoztatottság szempontjából hátrányos helyzetű munkaképes személyek részére szervezi meg a közfoglalkoztatást, közcélú munkavégzés keretében. Ez alapján legalább évi 90 munkanapos határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni. A táblázat adatai azon személyeket tartalmazza, akik a jogszabályokban előírt feltételeknek megfelelnek. Azok akik regisztrált munkanélküliek, és az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat kihasználták juttatásaikat és tartják a kapcsolatot az NFSZ-vel és az Önkormányzattal. A fentiek alapján a közfoglalkoztatásban részt vevők száma folyamatosan változik, de nagyjából hasonló a számuk minden évben. 2015. évben volt a legtöbb a számuk, 37-en voltak. Itt is a legmagasabb az aktív korú lakossághoz képest a közfoglalkoztatottak száma, 1,05% (4.sz. a) és b) táblázat). 2015-ben 69 főre csökkent le a nyilvántartott állás keresők száma, mégis ebben az évben sikerült a legtöbb állás keresőt bevonni a közfoglalkoztatási programban. A következő években jóval lecsökkent a programban foglalkoztatottak száma, azonban ez egyenes arányosságban van azzal, hogy 2016. és 2017. évben a nyilvántartott állás keresők száma is lecsökkent (2016-ban 58, 2017-ben 43 főre) az aktív korú népesség számának 3%-a alá.

4. sz. táblázat

a) Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	A település aktív korú lakossága	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	32	3732	0,86%
2011	32	3756	0,85%
2012	26	3748	0,69%
2013	29	3882	0,75%
2014	27	3821	0,71%
2015	37	3517	1,05%
2016	20	3517	0,57%
2017	19	3522	0,54%

Forrás: Önkormányzat adatai + TEIR

b)

év	nyilvántartott álláskeresők száma (fő)				
	nő		férfi		összesen
	fő		fő		fő % ³
2008	56		53		109 2,9%
2009	114		95		209 5,6%
2010	96		96		192 5,1%
2011	90		99		189 5,0%
2012	109		126		235 6,3%
2013	87		78		165 4,3%
2014	117		95		212 5,5%
2015	69		59		128 3,6%
2016	58		39		97 2,8%
2017	43		33		76 2,2%

Forrás: TEIR

Foglalkoztatási programok:

Bugyi Nagyközségtől kb. 20 km távolságra található Dabason a Munkaügyi Központ folyamatosan indít tanfolyamokat az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat kapcsolatot tartó regisztrált munkanélküliek részére. A tanfolyamok Dabason illetve a fővárosban indulnak.

A munkanélküliek ellátása az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat keresztül történik, ami szintén a szomszédos településen Dabason található. A haránt irányú közlekedési viszonyok (napi egy-két buszjárat) kicsit nehezkesé teszik az átjutást.

³ Az aktív korú lakossághoz(15-64 év közöttiek) viszonyított %

3.2 Telepek, szegregátumok helyzete

Vallási, faji, nemi, szexuális hovatartozási, iskolázottsági, vagy egyéb alapon létrehozott telep, elkülönítés nincsen a faluban.

3.3 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szakember-ellátottság szempontjából a településen a közoktatási, egészségügyi, a szociális alapellátásban az előírt képesítési feltételeket hiánytalanul teljesítik az alkalmazottak.

Az önkormányzat által működtetett háziorvosi szolgálat, orvosi ügyeleti szolgálat, a labor és a fizioterápia, fogorvosi szakellátás a községben megfelelő színvonalban biztosított és mindenki számára elérhető. A külső településrészek lakók számára a ritka közösségi közlekedés járataival, vagy egyéni közlekedéssel (autó, motor, kerékpár, gyalog) érhető el. A településen vállalkozásként egy gyógyszertár működik, a készenléti gyógyszertári szolgáltatás nem biztosított.

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető, csak sajnos nem kötelező, az évente egyszer megszervezett tüdőszűrő vizsgálat sem. A tüdőszűrést az Önkormányzat úgy próbálja népszerűsíteni a településen, hogy már több mint 4 éve a tüdőszűrésére fizetendő díjat átvállalja és az éves költségvetésből fizeti azok részére is, akiknek életkoruk miatt díjat kell fizetniük. A kötelező gyermekori szűrővizsgálatokat a községben működő védőnői szolgálat-, fogszakorvos-, és iskolai orvos megállapodás keretében végzi. Ezek a szűrővizsgálatokon a részvétel kötelező. Azok az emberek, akik nem állandó, hanem csak például ideiglenes munkát végeznek, az állandóan egészségükre vigyázó emberekre is veszélyt jelenthetnek. A külföldről behozott fertőző betegségeket sem kell kiszűrni, ezért nem ismeretesek, csak hallomásból.

Az önkormányzat helyet biztosít, minden olyan kezdeményezésre a községben, melyek a kötelező feladatokon túl elősegítik a megelőzést. Így évente több alkalommal van helyben látás-, és hallás, valamint érvizsgálat is. Igaz ezek a vizsgálatok önköltségesek, így a kihasználtságuk évről évre csökken. A 45 év fölötti férfiak számára prosztata, a nők számára emlő vizsgálat is elérhető a dabasi SzTK rendelőben.

A kistérségi alapon működő társulás keretében megoldott a községben a fejlesztés és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés is. Elérhető szolgáltatások: családsegítő-, gyermekjóléti szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés.

A településen működő iskolai és szociális étkeztetés együttműködési megállapodás keretében működik a Zóna Kft-vel. Az elvárásoknak (törvényi előírásoknak) megfelelően készítik az ételeket.

Mindenki számára elérhetőek a községben megrendezett sportprogramok a település központjában lévő sporttelepen és a 2017. végén átadott Sportcsarnokban.

3.4 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település közösségi életét elsősorban a művelődési ház- és könyvtár szervezi, különböző, sokszínű programokkal, együttműködve a helyi iskolákkal-, intézményekkel, egyházakkal, civil szervezetekkel. Így évente megrendezik az Augusztus 20-ai ünnephez kapcsolódó programsorozatot, a Május 1. kupát, az Adventi ünnepet, a Húsvéti készülődést, szüreti felvonulása. 2008 óta, civil kezdeményezésre a Krumpflifesztivál is színesíti a község programjait.

A művelődési ház továbbá helyet biztosít minden olyan rendezvénynek, oktatásnak -, programoknak, melyet akár magánkezdeményezésre, vagy akár szervezeten valósítanak meg. A községben másik közösségi tér a Tájház, ami elsősorban hagyományőrző programjaival várja a érdeklődőket, de rendszeresen szervez fotó és kép - és kerámia alkotások kiállítását is. Nyáron pedig 1 hetes nappali táborba várja a gyermekeket.

Az önkormányzat minden évben szorosan együttműködve a helyi vállalkozásokkal-, iskolákkal, a Magyar Közút Kht-val a Föld Napja alkalmából szemétyűjtési akciót szervez, nagy sikerrel.

A településen kevés aktív civil szervezet működik. A működő szervezeteket a programjuk elérése érdekében az önkormányzat pénzübeni támogatáson túl, szakmai, tárgyi feltételek megteremtésével is segíti. A civil szervezetek igen fontos szerepet töltenek be a község életében, hiszen a közösségi életet felpezsdítik a programjaikkal.

Önkormányzatunk testvérvárosi kapcsolatot alakított ki Körösfővel. A hivatalos együttműködésen túl igazi barátságok születtek magánszemélyek között. Az önkormányzat kulturális események szervezésében működik inkább együtt testvérvárosával.

3.5 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat, de az önkormányzat mindenkit, minden problémájában képvisel.

3.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szűrési programokon való részvétel alacsony	reménykedés, hogy mindenki számára törvényi kötelezettség lesz a szűréseken részvétel és szükség esetén a kezeltetés szűrőprogramok helybe hozásának lehetőségének felkutatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői:

Bugyi nagyközségben a születések száma nagyjából állandó, 50-55 körül mozog. A demográfiai adatok alapján látszik, hogy 2015. évig a 0-14 éves korú gyermekek száma minden évben kevesebb volt, mint a 65 év felettek száma. 2015. évet követően a gyermekek száma emelkedésnek indult, 2017. évre pedig már a 0-14 évesek száma meghaladta a 65 év felettek számát. Ez pedig a település fiatalodását mutatja. (5. sz. táblázat).

5. sz. táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	867	729	118,93%
2015	869	725	11986,21%
2016	880	753	11686,59%
2017	894	758	11794,20%
2018	904	758	11926,12%
2019	n.a.	n.a.	-

A 2017. év végi adatok alapján 910 ember tartozik a 0-18 évig terjedő korosztályba, amely a település lakosainak mindössze 17%-a. A 0-14 évesek pedig a teljes népesség 14%-át teszik ki. (3. sz. grafikon)

Állandó népesség

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	2636	2727	5363	49,15%	50,85%
0-2 évesek			155	2,89	
0-14 éves	396	362	758	7,38%	6,75%
15-17 éves	95	75	170	1,77%	1,40%
18-59 éves	1660	1531	3191	30,95%	28,55%
60-64 éves	170	170	340	3,17%	3,17%
65 év feletti	315	589	904	5,87%	10,98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2018)

3. sz. grafikon

A születendő gyermekek száma igen alacsony, és egyre többen érkeznek szociális problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű családokba. A 0-2 éves korosztály mindössze 2,28%-a a településen élő lakosságnak. Jellemző a településre az egyszülős és a többgenerációs családmodell.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Etnikailag szegregált lakóterület nincs a településen. A település két külső településrészén 665 ember él, ami a teljes lakosság 12,5%-a. A gyermekkorúaknak pedig 13%-a lakik Ürbőn és Felsőványon.

Külső településrészen élő gyermekek :

külterületen élő teljes lakosság:	665 ember
0-14 éves :	93 gyermek
14- éves:	572 gyermek

A külső településrészekén élő gyermekek óvodába és iskolába bejárása megoldott. A Volán járatai mellett az Önkormányzat kisbuszt indít a személyszállításra. A járatok ritkasága és a rossz közlekedési viszonyok megnehezíti az ott élők életét. Az egészségügyi és szociális ellátások eléréséhez is be kell utazniuk a településre az ott élőknek.

4.3 Az önkormányzat által gyermekek részére nyújtott pénzbeli, és természetbeni ellátások:

a) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2017. évben 151 gyermek után igényeltek – ez a szám a 18 év alattiak 16 %-a. A 151 gyermek 82 családban él, 39%-uk, azaz 32 egyedülálló szülők gyermeke. A legtöbb gyermek, összesen 39, egy gyermekes családban él. 2017. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a korábbi évekhez képest csökkent. (Pl. 2012. évben 376 fő, 2015. évben 307 fő, 2016. évben 255) A csökkenés elsősorban a minimálbér összegének évenkénti emelésével magyarázható, ami magával hozta a családok átlagkeresetének emelkedését is. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételéhez szükséges jövedelemhatár – éppúgy, mint minden más szociális támogatás esetében – nem változott. Ezáltal azok közül, akik korábban kaptak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, kiestek a jogosultsági körből.

2018. évben még kevesebb, 108 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ők összesen 64 családban élnek, akiknek szinte fele (33 család) egy gyermekes családban él.

6. sz. táblázat: 2018. évben támogatásban részesített családok száma a gyermekek száma szerint:

Megnevezés	1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 vagy 5 gyermek	6 vagy annál több gyermek	összesen
Családok száma	33	19	9	3	0	64
Ebből: egyedülálló szülő	15	6	2	0	0	23

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok közül jelentős számban azok, akiknél a család rendszeres jövedelmét szociális juttatások (rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás) teszik ki, valamint a családi pótlék, az iskoláztatási támogatás vagy az árvaellátás jelenti a legnagyobb összegű rendszeres bevételt. Továbbra is jellemző, hogy a kérelmezők jelentős száma munkanélküli, vagy alkalmi munkából élő lakos, idénymunkás.

b) Óvodáztatási támogatás:

2009. január 1-i hatállyal lépett életbe az 1997. évi XXXI. számú, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény módosítása. A jogszabályváltozásnak köszönhetően pénzübeni, vagy természetbeni támogatás (óvodáztatási támogatás) annak a szülőnek nyújtható, aki rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül és aki 3 vagy 4 éves gyermekét beírta az óvodába, valamint gondoskodik gyermek rendszeres óvodába járásáról, egyben nyilatkozik arról, hogy gyermekének 3 éves koráig maximum az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be. Ezen feltételek együttes megléte esetén, a települési önkormányzat jegyzője óvodáztatási támogatást folyósít. 2012-ben a jegyző 7 esetben, 2015-ben öt esetben állapított meg óvodáztatási támogatást.

c) Speciális ellátások:

Szociális ösztöndíj:

Bugyi Nagyközség Önkormányzata 2015-ben és 2016-ban 5 kérelmezőt, 2019-ben 5 kérelmezőt részesített a helyi szociális rendelet alapján szociális ösztöndíjban. Ez a szám évek az elmúlt kb. 10 évben állandó.

Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj támogatás:

A szociális ösztöndíj mellett az Önkormányzat évek óta kiírja a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázatot. Mostanában kicsit kevesebb azok száma, akik megkapják a támogatást. Még 2012 – 2014. években 11 pályázót részesítettek támogatásban, addig 2015-2016. évben 5 fő, 2017. évben 4 fő kapott Bursa támogatást.

A tartósan beteg, sérült gyermekek, fiatalok támogatása:

A helyi rendelet alapján 2006 óta a Szociális és Jóléti Bizottság egyedi elbírálás alapján kérelemre ápolási, gyógykezelési, gondozási támogatást nyújthat annak a szülőnek, akinek gyermeke tartósan fogyatékos. A községben élő sérült gyermekek, illetve fiatal felnőttek 2018-ban az előző évekhez hasonlóan is több, mint 1.000.000- Ft támogatást kaptak az önkormányzat költségvetéséből. Az önkormányzat Szociális és Jóléti Bizottsága az elvégzett környezet-tanulmány alapján 21 gyermeket egyösszegű támogatásban részesített. 2016-ban 26 fő, 2017. évben ebben a támogatási formában 20 fő részesült.

A fenti támogatáson kívül, immár 6. éve az Értetek Veletek Fogyatékosok Napközi Otthonába járó 9 fiatal étkezéséhez nyújt az önkormányzat 50%-os támogatást.

e)A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülők száma:

Bugyi nagyközségben a gyermekétkeztetési feladatokat a Zóna Kft. Napközi-otthonos konyhája végzi. Tálaló és főzőkonyha helyiségét, a konyha épületét az önkormányzattól bérli.

A konyhán a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

7. sz. táblázat (2018. év dec. adatok alapján)

Intézmény	Étkező gyermek száma	Térítésmentesen étkezik	50 %-ot térít	Teljes összeget térít
Óvoda	127	103	0	24
Kazinczy F. ált isk.	163	31	46	86

Az óvodában a beíratott gyermekek száma jóval több – akár 50 fővel is -, mint az étkezésben résztvevők száma. Ennek oka egyrészt, hogy az intézmény év közben folyamatosan veszi fel a 3. életévét betöltött gyermekeket, így a létszám év végére mindig több egy-egy csoportban, mint év elején. Az étkezők csökkenésének másik oka, hogy ebben az életkorban betegség miatt sok a hiányzó.

Magas emelkedési arány figyelhető meg az ingyenes tankönyvellátásban részesülők számában is.

A kimagasló, évenkénti emelkedés elsősorban annak az állami intézkedésnek köszönhető, hogy a gyermekek ingyen kapjanak tankönyvet. 2015/2016-os tanévben az általános iskolások első 3 osztályában tanuló gyermekek már ingyen jutottak az oktatáshoz szükséges könyvekhez. Mivel felmenő rendszerben zajlott az ingyenes tankönyvek bevezetése, így 2018-ban az általános iskolások 100%-a ingyenes tankönyv ellátásban részesült már. Hasonló a helyzet az óvodai étkezéssel kapcsolatban is. Az újabb szabályok értelmében bizonyos jövedelem alatt a gyermekek ingyenes óvodai ellátásban részesülnek. Ezzel az óvodai ingyenes étkezők száma a korábbi évekhez képest jelentősen megnövekedett.

f) Önkormányzati hozzájárulás a szociálisan rászorult gyermekek osztálykirándulásaihoz, táboroztatásához (hátránykompenzáló juttatások):

A kedvezményes térítési díjak mellett az Önkormányzat egyéb segítséget is nyújt a rászoruló gyermekek részére: Az általános iskolák osztálykirándulásaihoz anyagi segítséget biztosít. A kérelmeket korábban az osztályfőnökök nyújtották be a Szociális és Jóléti Bizottsághoz, akik döntöttek a támogatásról. Akkor jövedelem igazolást nem kellett becsatolni. Ebben az esetben a támogatott kérelmek száma 50-70 gyermek között mozgott. 2017. évtől már a települési támogatások mintájára nyújtható be osztálykiránduláshoz kérelem, melyet a szülő kérhet és jövedelemigazolást is kell csatolnia. Ez a változás óriási (közel 90%-os) visszaesést jelentett a támogatottak körében. 2018. évben csupán 7 fő részesült ilyen hozzájárulásban.

Az Önkormányzat támogatást nyújt továbbá a helyi kezdeményezésű táborokhoz is.

g) Egyéb önkormányzati támogatás

- Önkormányzatunk 2010 óta kapcsolódik a méhnyakrák elleni védőoltási programhoz. A hetedik évfolyamra járó leány tanulók körében hirdetik meg a lehetőséget. 2014. évtől már központilag is támogatják a védőoltást.
- Az Önkormányzat gyermekenként 5000 Ft-tal hozzájárul a tanévkezdés költségeihez, az óvodakezdési kiadásokhoz is. Az iskolás és óvodás gyermekek közül 52 részesült ilyen támogatásban.

4.4 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

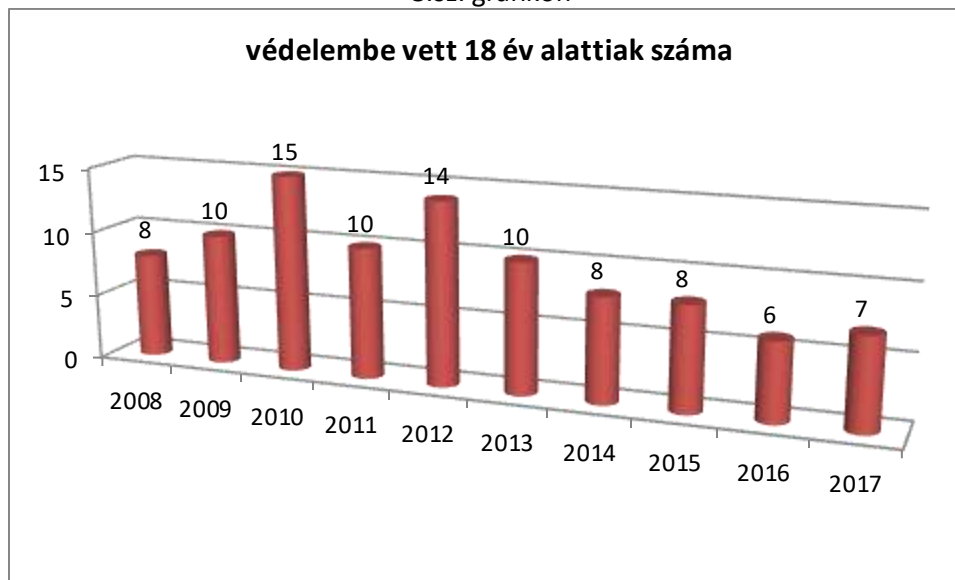
A védelembe vételt megelőző gyámhatósági intézkedés elsősorban azt a törekvést szolgálja, hogy a gyermek – annak ellenére, hogy a család súlyos gondokkal küzd – segítséggel bár, de mégis a családjában legyen nevelhető. A gyermek érdeke és alapvető joga, hogy saját családjában nevelkedjen. A családból történő kiemelésre csak akkor kerüljön sor, ha már minden lehetőség kimerült, vagy a gyermek élete és egészséges fejlődése azonnali – súlyosabb – intézkedést igényel.

Hatósági intézkedés keretében az önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket. A védelembevétel keretén belül a családgondozás fokozott együttműködést követel az érintettektől, mely az egyéni gondozási-nevelési terv közös elkészítésével és írásba-foglalásával kezdődik. Az ebben rögzítettek alapján mind a szülő, mind a gyermek egyéni feladatokat kap, ezek végrehajtását a családgondozás folyamán a családgondozó figyelemmel kíséri, segíti azok megvalósulását. A védelembevételt a jegyző által évente, de a családgondozó, illetve a szülő kérelmére bármikor felülvizsgálhatja. A felülvizsgálatra a családgondozó elkészíti mindenre kiterjedő javaslatát a védelembevétel további fenntartására vagy megszüntetésére.

2014. januárjától a jegyző hatáskörébe tartozó gyámhatósági hatáskört a Dabasi Járási Hivatal vette át, így gyámügyi kérdésekben ott döntenek.

Az alapellátásban gondozott, vagy védelembe vett gyermekek száma, a helyben élő fiatalkorúak 2 %-a 2017. évben 7 ügyben valósult meg védelembe vétel. A védelembe vett gyermekek korábban a településen élő gyermek és fiatalkorúak számának közel 2 %-át tették ki. Az utóbbi időben azonban a védelembe vett gyermekek száma az előző évek mértékéhez képest csökkent. (5. sz. grafikon) A kiváltó okok között továbbra is a magatartási, tanulási problémák szerepelnek első helyen.

5.sz. grafikon

A 2012. 09. hótól bekövetkezett jogszabályi változások nem segítik elő az igazolatlan iskolai hiányzások számának csökkenését, mert ha az iskoláztatási támogatás megszűnik az eddigi felfüggesztés helyett, a szülők nem kapják meg visszamenőleg a támogatást akkor sem, ha biztosítják a rendszeres iskolába járást. Mivel legtöbb esetben nehéz sorsú családoknál került/kerül sor a védelembe vételre a baj így még tovább fokozódik, mivel a család az addig kapott – talán egyetlen – jövedelmét is elveszíti, de a gond amiért a gyermeket védelembe vették sok esetben ugyanúgy fennáll.

A védelembe vétel felülvizsgálatainak eredménye:

Az elmúlt évek tapasztalata az volt, hogy a gyámhatóság a védelembe vételeket azok felülvizsgálatai után minimum még 1 évig fenntartotta, mert a család életében érdemi változás – javulás, vagy romlás – nem következett be. A védelembe vételek fennmaradásának célja a gyermek sorsának fokozottabb figyelemmel kísérése. A gyermekvédelmi jogszabályok feltételezik, hogy a családgondozás mellett – szükség szerint – külső szakemberek bevonására is sor kerül. Gyakori a védelembe vételi eljárások során, hogy a családot a jegyző külső szakember felkeresésére kötelezi, például gyermekpszichológus vagy családterapeuta. A Gyáli Nevelési Tanácsdóból egy pszichológus heti egy alkalommal rendel továbbra is az iskolában és az óvodában, segítve a gyermekek lelki eredetű problémáinak megoldását.

A gyermekvédelmi rendszer a hatékonyan működő jelzőrendszeren alapul. Nagyon fontos szerepe van az óvodákban, iskolákban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek, védőnőnek, házi gyermekorvosnak, akik a gyermek veszélyeztetettsége esetén jelzik azt a Gyermekjóléti Szolgálatnak, vagy a Gyámhatóságnak.

A szolgálatnak illetve a jegyzői gyámhatóságnak több esetben jeleztek a házi orvosok, a két helyi általános iskola, és az óvoda. E jelzőrendszeri tagok között nagyon szoros az együttműködés.

b) Gyermekjóléti szolgáltatás:

Bugyi Nagyközség Önkormányzata a község közigazgatási területén a Kertváros Gyáli Kistérség Szociális és Családvédelmi Központján keresztül biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.

A gyermekjóléti szolgáltatás ellátások teljesítésével, közvetítésével, és szervező tevékenységgel, vagyis családgondozással, és programokkal kell biztosítani, melyet úgy kell megszervezni, hogy szükség esetén kiterjedjen a településen élő valamennyi gyermekre.

Községünkben a gyermekvédelmi feladatellátás 2 főállásban foglalkoztatott családgondozóval biztosított.

A gyermekek testi-, lelki-, érzelmi- és értelmi fejlődésének érdekében kiemelt gondot fordít a szolgálat a következőkre:

- a gyermek családban nevelésének elősegítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyák segítése,
- megkeresésre környezettanulmány készítése, vélemény megküldése, tanácsadás.

A munka az észlelő- és a jelzőrendszer jelzéseire épül. A jelzés beérkezését követően a szolgálat családgondozója felveszi a kapcsolatot a családdal, és dönt a probléma ismeretében arról, hogy milyen ellátási forma szükséges a probléma megszüntetése érdekében. Amennyiben a veszélyeztetettség megszüntethető az alapellátás keretében, a szülő és a gyermek vállalja az együttműködést a szolgálattal, akkor alapellátás keretében történik a családgondozás. Amennyiben az alapellátás keretében történő családgondozás nem jár eredménnyel, vagy a szülő, illetve a gyermek nem működik együtt a családgondozóval a probléma megoldása érdekében, úgy a családgondozó javaslatot tesz a jegyzőnek a gyermek védelembevételére.

A Jegyző minden esetben megkeresi a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot javaslatétel érdekében, ha bármilyen jelzés érkezik. (szabálysértési, gyermekvédelmi) A társhatóságok (házi orvosok, védőnők, pedagógusok, az önkormányzat Szociális és Jóléti Bizottsága) szintén rendszeres jelzésekkel élnek a szolgálathoz.

c) Az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

Bugyi Nagyközség Önkormányzata az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

A településen 3 házi orvosi körzetben 3 vállalkozó házi orvos látja el a lakosokat, közülük egy gyermek szakorvos. A 3 körzet vegyes körzetként működik, így mindhárom praxis a felnőtt betegek mellett ellátja a gyermekeket is.

Sajnos elmondható, hogy az orvosokat a rendelési időben felkereső betegek száma folyamatosan emelkedik. 2012-ben összesen 31.721 beteg kereste fel őket, 2014. évre az a szám 35.357-re emelkedett. 2017. évben pedig 36.719 alkalommal jelentek meg betegek a rendelési időben a 3 körzetben, ami kicsit több mint 15 %-os emelkedést jelent az 5 év elteltével. Az orvosok rendelési időn kívül kérésre a betegeket otthonukban is felkeresik. Az igény erre a betegek részéről igen nagy, közel 10% körül van, hogy rendelési időn kívül, az otthonukba hívják ki az orvost a betegek.

A házi orvosi rendelési időn kívül megbízási szerződéssel biztosított az éjszakai és a hétvégi ügyeleti ellátás is.

A községben az iskola-egészségügyi ellátás jól működik. Sajnos nem minden közoktatási intézményben megoldott az orvosi szoba, de az iskolaorvosok a házi orvosi rendelőjükben a rendelési időtől elkülönített időpontban látják el a hozzájuk tartozó tanulókat.

A településen egy fogszakorvos is praktizál, aki a házi orvosokhoz hasonlóan a gyermekek ellátását is biztosítja. Pénteki napokon iskola-fogászati rendelőt biztosít, amikor az iskolákból a gyermekeket fogászati szűrésre kiviszik. A védőnői alapellátást 2 közalkalmazott védőnő látja el, akik a rendelőn kívül is kapcsolatot tartanak az ellátottakkal, mivel rendszeresen látogatják a csecsemőket gondozó családokat otthonukban is. Bár az elmúlt egy évben nyugdíjazás miatt csupán 1 státusz volt betöltve. A folyamatos álláshirdetés ellenére - érdeklődő hiányában - sem sikerült a másik álláshelyet betölteni, ami kifejezett plusz terhet jelent az 1 védőnő részére.

A korábbi évekkkel összehasonlítva, fejtettség egyre gyakrabban jelentkezik az óvodában és az iskolában egyaránt. Ez nagyrészt azzal magyarázható, hogy az érintett szülők nem tartják be az ezzel kapcsolatosan előírásokat.

Egészségügyi szempontból rengeteg fáradságot igényel a külföldről (elsősorban Romániából) áttelepült családok ellátása, gondozása és oltásaiknak pótlása. Nehéz a nyomon követés, mivel az állandó lakóhelyet létesített munkavállalók mellett rendszeres a semmilyen papírokkal nem rendelkezők felbukkanása is.

A település gyógyszerellátását egy gyógyszertár biztosítja, melynek nyitva tartása a házi orvosok rendelési idejéhez igazodik

A gyógyszerellátásban ügyeleti ellátás a településen nincs. Éjszakai, hétvégi és ünnepnapon sürgős gyógyszerbeszerzésre a kb. 15 km-re található Dabas Város valamelyik ügyeleti patikájában van lehetőség. Szintén Dabason érhető el egyes szakorvosi vizsgálatok is. A távolság mellett a problémát inkább a haránt irányú tömegközlekedés hiánya jelenti.

A fentiek alapján elmondható, hogy a településen az egészségügyi ellátás folyamatos és mindenki számára elérhető.

VI. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A gyermekjóléti alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi-, és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, családban nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból kiemelésének elkerüléséhez.

- A családi nevelést támogató szolgáltatások továbbfejlesztése indokolt annak érdekében, hogy
- a gyermek családban nevelkedése és a szülői alkalmasság erősítése meg tudjon valósulni
- a bűnmegelőzés, bűnelkerülési fórumok segítségével javuljon,
- a kábítószer fogyasztás, a már jól bevált előadássorozat segítségével is csökkenjen,
- fiatal szülők részére segítség bölcsőde kialakításával
- a háztartások gazdasági-pénzügyi gondjainak szakmai tanácsadással támogassuk.
(klubok létrehozásával, előadások tartásával)

A járási törvény elfogadásával a gyámügyi feladatok 2013. január 1-jével jelentősen átrendeződtek. A jegyző gyámügyi hatásköre szinte teljesen megszűnt.

A gyermekjóléti szolgálatra még kiemeltebb feladat hárul, hiszen a járási hivatal a helyi ügyekben nem képes minden esetben naprakészen intézkedni, és az esetleges súlyos veszélyeztetettség esetén haladéktalanul cselekedni, amelyet a jegyzőnek a településen élő és bajokkal küzdő családok alapos ismerete biztosított. A családgondozók felelőssége még hangsúlyosabbá válik azáltal, hogy a fiatalok súlyos veszélyeztetettsége esetén a járási gyámhivatal figyelmét haladéktalanul felhívják, és amennyiben szükséges javaslatot teygenek az azonnali hatósági intézkedésre.

4.6 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A gyermekek napközbeni ellátását az óvoda 3 tagintézménnyel, az önkormányzati fenntartású általános iskola és az egyházi fenntartású általános iskola látja el.

A közoktatási intézményi feladatok, valamint a közoktatási szakszolgálati feladatok mindegyike helyben ellátott. A gyermekjóléti alapellátások közül az iskolai napközi helyben, a gyermekjóléti szolgáltatás a Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában, de szintén helyben igénybe vehető.

A 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) nem megoldott helyben. Az önkormányzat bölcsőde építését tervezi, építési engedéllyel is rendelkezik az épület, sőt 2019. tavaszán a kivitelezésre a közbeszerzést is kiírták. Jelenleg a közbeszerzési eljárás zajlik, illetve az Önkormányzat várja a még 2018-ban beadott pályázat eredményét.

A gyermekek átmeneti gondozása (CSÁO GYÁO, helyettes szülői ellátás) nem megoldott, de a Szoc. tv. szerint a településnek nem is kötelező.

Óvodáztatás:

A településen az önkormányzat által biztosított az itt lakó óvodáskorúak óvodáztatása. A 70-es évektől működő óvoda 3 tagóvodával rendelkezik a településen. 7 óvodai csoportban 15 megfelelő végzettséggel rendelkező óvónő és 7 dajka látja el a gyermekek gondozását. A rendelkezésre álló óvodai férőhelyek (175) elegendő a szükségletek kielégítésére, a férőhelyek kihasználtság 94% és 102% között mozog.

11. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

év	óvodai férőhelyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	A férőhelyek kihasználtsága
2010	175	173	99%
2011	175	178	102%
2012	175	164	94%
2013	175	161	92%
2014	175	149	85%
2015	175	162	93%
2016	175	152	87%
2017	175	172	98%
2018	175	157	90%

Az évek során az tapasztalható, hogy sok gyermek 7 éves koráig is az óvodába marad, vagy szakértői véleménnyel vagy szülői kérésre. 2011. évtől az Önkormányzat – jogszabályi felhatalmazással – lehetőséget biztosít a két és fél éves korú gyermekek óvodai felvételére is. Így elmondható, hogy a vegyes óvodai csoportokban 2,2 évtől akár 7 éves korukig előfordulnak gyermekek.

A férőhelyek kihasználása nem teljesen a valóságot mutatja. Sok kisgyermeket ugyan beírtak az óvodába, mégsem jár rendszeresen. Sokan betegek, van úgy, hogy fél csoport hiányzik egy-egy időszakban. A beíratás mindig tavasszal van az óvodában, így azon gyermekek beíratása is megtörténik, akik lehet csak majd a következő tavasszal kezdik meg óvodai életüket.

Az óvoda épületeit az Önkormányzat pályázat segítségével 2009-ben korszerűen felújította és akadálymentesítette. 2018/2019-es években már a kisebb javítások, fejlesztések szintén szerepelnek a költségvetésben. Mind a három épületben a csoportszobákon kívül található egy jól felszerelt tornaszoba és egy számítógép szoba. A központi óvodában a fentiek kívül egy orvosi szoba is található. Ez a helyiség ad otthont a pszichológusnak, aki heti egy alkalommal tart tanácsadást az óvodában, illetve a logopédus is itt végzi a fejlesztő foglalkozásait. A szolgáltatások minden kisgyermek részére elérhetők, azonban a másik két tagóvodából a szülőknek kell a gyermekeket átszállítani a megadott időpontra. Sokszor nehézséget okoz, mivel legtöbbször kora délután, munkaidő alatt tartják ezeket a foglalkozásokat.

Minden óvodai csoport vegyes csoportként működik, külön gyógypedagógia csoport nincs, de megfelelő végzettségű óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Nincsenek pontos információk az eljáró gyermekek számáról, de nem jellemző, hogy a szülők más településre vinnék az óvodáskorú gyermekeiket. Előfordul azonban hogy a szomszédos Taksonyi Német Nemzetiségi Óvodába járatnak néhány gyermeket. A külső területeken lakó gyermekek Volánbusz segítségével tudnak a településre bejutni. Ürbőre az Önkormányzat kisbuszt is küld iskolába és óvodába járásuk megkönnyítése érdekében.

Az óvoda alapító okirata szerint ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését is, így nem történik szegregációs jellegű nevelés az óvodában.

Általános Iskolai Oktatás

A településen két alapfokú oktatási intézmény működik. Az állami fenntartású és működtetésű Bugyi Nagyközségi Kazinczy Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, illetve az egyházi fenntartású Bocskai István Református Oktatási Központ Beleznay János Tagintézménye.

A Kazinczy Iskola többcélú közoktatási intézmény, mely alapító okirata szerint ellátja a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását is, szegregált oktatás keretében. A sajátos nevelésű tanulók létszáma az évek során folyamatosan emelkedik. 2011/2012-es tanévben a településen az általános iskolába tanulók számának 2,96%-a, 12 fő járt az SNI osztályba. A 2013/2014-es tanévben a két iskolába összesen 15 fő SNI-s tanuló volt, a 2017/2018-as tanévben pedig már 30 fő volt a létszámuk, ami az általános iskolai tanulók 7,95%-a. A sajátos nevelési igényű tanulók létszáma a hat év alatt közel két és félszeresére emelkedett meg. Az SNI-s tanulók mellett a 2017/2018-as tanévben 35 gyermek egyéb beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTM) küzdött.

12. Általános iskolában tanulók száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma
	fő	fő	fő
2010/2011	287	105	392
2011/2012	211	194	405
2012/2013	220	190	410
2013/2014	221	206	427
2014/2015	225	209	434
2015/2016	226	207	433
2016/2017	223	209	432
2017/2018	229	211	440
2018/2019	205	215	420

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A két iskolában a férőhelyek száma 690, ami több, mint 200-zal meghaladja az általános iskolai tanulók számát. Az intézményekbe 2011/2012. tanévben összesen 405 tanuló járt: 298-an a Kazinczy iskola diákjai, 107-en pedig a Beleznay iskolában tanulnak. A statisztikai adatok szerint a napközis létszám csökken. 2012. évben a napközit igénybe vevő diákok aránya 25,1%. (előtte, 27,2%, illetve 28/%) 2014/2015-ös tanévben már csak 12%. A csökkenés egyik oka, hogy 2011/2012. évben a Kazinczy iskola bevezette a napköziotthonos oktatást, így azon gyerekek, akik egész napos iskolába járnak a napközi létszámban nem jelentkeznek. 2011/2012. évben egy napköziotthonos első osztály indult 19 gyermekkel, 2012/2013. évben szintén egy napköziotthonos első osztály indult 17 gyermekkel. A következő években viszont már mind a két első osztály napköziotthonos osztályként indult el. Az ott tanuló gyermekek szintén egész nap az iskolában tartózkodnak, így ha őket is a napközis átlaghoz számítjuk, akkor a „napközit” a gyermekek növekvő tendenciával veszik igénybe. Az új köznevelési törvény szerint is az a cél, hogy a gyermekek egész nap az iskolában tartózkodjanak és részt vegyenek a különféle foglalkozásokon. Felső évfolyamon a Kazinczy iskolában nincs napközi, hanem tanulószobát biztosítanak a gyerekek részére.

13. sz. táblázat

2017/2018-as tanév	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	HH-s tanulók száma	HHH-s tanulók száma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)
Összesen	440	13	1	2,95%	0,23%
Beleznay János Ált. Isk.	131	6	1	4,58%	0,76%
Kazinczy Ferenc Ált. Isk.	309	7	0	2,27%	0,00%

2013/2014-es tanévben az általános iskolába járó gyermekek közül még 134 tanuló volt a hátrányos helyzetű, ami több volt, mint a diákok egyharmada, közülük majdnem az egyharmada 41 gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetű is volt. Az összes tanulóhoz viszonyítva a halmozottan hátrányos helyzetű diákok száma: 10%.

2014/2015-ös tanévtől jelentős mértékben lecsökkent a hátrányos helyzetű tanulók száma. Ami azonban nem a családok életében bekövetkezett változásoknak köszönhető, hanem elsősorban az új jogszabályoknak. 2014. novemberétől ugyanis változott a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma. A gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint új elem, hogy *hátrányos helyzetű gyermek* az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú. Ezzel sokan kiestek a hátrányos helyzet fogalma alól.

A fenti okok miatt a 2017/2018-as tanévben a két iskolában együttvéve már csak 14 hátrányos helyzetű tanuló volt.

A 440 tanuló közül vannak olyanok összesen 24 fő, akik más településről járnak át. Nagyobb létszámban ők az egyházi iskolába járnak, jellemzően a szüleikkel, személygépkocsival utaznak.

A más településről bejáró gyermekek között nincsenek halmozottan hátrányos helyzetűek.

Az osztályszervezésben integrációra törekvés látszik. A településen a 2014/2015-ös tanévben 27 fő a sajátos nevelésű tanuló, akik közül 12 tanuló, aki szegregáltan oktatott, a 2017/2018-as tanévben a 30 SNI-ből 12 fő, aki szegregáltan oktatott.

Az integrált oktatás lehetővé teszi, hogy mindenki számára egyformán elérhetővé váljanak az iskolákban szervezett művészetoktatási, sport és szakköri foglalkozások. Mindkettő általános iskola a kötelező órákon kívül számos lehetősége biztosít a diákok részére: A Beleznay Iskolában énekkar, kézműves szakkör, angol szakkör, tömegsport és leány kézilabda foglalkozás működött.

A korábbi évekhez viszonyítva a művészetoktatási tanszakokra járó gyermekek száma csökkenni látszik.

Éveken keresztül magasabb volt a művészetoktatás tanszakaira járó tanulók száma. Mivel megváltoztatták a HH és a HHH fogalmát, nagyon kevés tanuló kap térítésdíj mentességet, illetve kedvezményt. A művészetoktatás díjának megállapítása is elkerült az önkormányzattól a Klebelsberg Intézmény Fenntartó Központhoz. Korábban az önkormányzat viszonylag alacsony díjakat állapított meg (3600 Ft/félév), amihez a rászorulóknak önkormányzati rebndeletben szabályozottak szerint támogatást is biztosított. A KLIK azonban az egy főre eső jövedelem alapján állapítja meg a térítési díjat. Így sok esetben 9800 Ft-ra emelkedett a fél éves művészetoktatási díj. Sokan az anyagiak hiánya miatt nem vesznek részt a művészeti oktatáson

A Kazinczy Iskolában működő művészetoktatási tanszakok: Vizuális ismeretek, Rajz-festés-mintázás, Festészet, Kerámia, Tűzzománc, Citera, Furulya, Szolfézs működnek. Ezen felül zongora, fúvós hangszer és gitár tanszakokra is jelentkezhetnek a gyerekek Népszerű a néptánc oktatás is, összesen 5 csoport – akár egy teljes osztály – vett részt a foglalkozásokon. A művészeti ágak mellett kézilabda, fitness, atlétika választható még.

A 2011/2012. tanévben a fenti művészeti tanszakokon 177 tanuló, az iskola diákjainak 60%-a vett részt. A 2014/2015-ös tanévben a művészeti tanszakokra – a fent említett okok miatt - már csak 72 tanuló járt, ami az iskola tanulóinak 16,5 %-a. Három év alatt több mint 40%-kal csökkent a művészeti tanszakra járók száma, pedig ez az a terület, ahol sikerélményhez juthat a tanuló.

A Gyáli Nevelési Tanácsadó kifogástalan vizsgálatokkal segíti a nevelő – oktató munkát, pszichológust biztosít heti 5 órában a problémákkal küzdő tanítványok számára. Szintén heti öt órában logopédiai szolgáltatást nyújt a beszédhibák kiküszöbölésére.

A nyolcadik osztályosok közül mindenki eredményesen befejezte az általános iskolát és valamilyen középfokú oktatási intézményben megkezdte tanulmányait. Az arányok nagyjából egyformán oszlanak el. 2009/2010- es és a 2011/2012-es tanévben a gimnázium volt népszerűbb a továbbtanulók körében, 40%-uk jelentkezett ide. A 2008/2009-es tanévben a továbbtanulók 36%-a a szakközépiskolákhoz jelentkezett, a 2010/2011-es tanévben pedig a továbbtanulók 42%-a a szakiskolákat választotta. A HHH-s továbbtanulók az elmúlt jellemzően a szakiskolákban tanultak tovább. A továbbtanulók körében a szakközépiskola népszerűsége a következő években is megmaradt, a 2013/2014-es tanévben a diákok 64%-a ezt az iskolatípust részesítette előnyben. 2017/2018-as tanévben.

2017/2018-as tanévben is a legnépszerűbb középiskola forma a szakgimnáziumi képzés volt. A két iskolából összesen 26-an szakközép vagy szakgimnáziumba mentek továbbtanulni, 17 fő választotta a szakiskolát és 10 fő ment továbbtanulni gimnáziumba.

Összességében elmondható, hogy az óvodai ellátás és az alapfokú oktatás Bugyi község belterületén-, és külterületén (Vány, Ürbő) élő gyermekek számára biztosított. A közoktatási intézményekre jellemző, hogy hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés sem az intézményeken belül, sem az intézmények között nincs. Esélyegyenlőség minden korcsoport és szociális helyzetű réteg számára biztosított. Esélyegyenlőség terén súlyos gond az oktatás területén a településen sincsen.

4.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A logopédia, pszichológiai foglalkozások a Központi Óvodában vannak, a tagóvodákból úgy kell a szülőnek a gyermeket odaszállítani	A tagóvodákba járjon ki a fejlesztő

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A településünkön a közszférában a nők foglalkoztatása magasabb, mint az más szektorban megszokott. A munkanélküliség a nők körében jelenleg csökkenő irányt mutat, ami részben a mezőgazdasági szektorban elhelyezkedésnek-, illetve a nők a családban betöltött szerepváltozásának is köszönhető.

Térségünkben egyre jellemzőbb, hogy nemcsak a nőknek, hanem a férfiaknak is nehéz a munkába állás, ezért az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésének lehetőségét külön nem vizsgáltuk.

14. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2012	1900	1848	1026	1024	106	89
2013	2143	1739	1021	1027	104	86
2014	2103	1718	1024	1022	103	92
2015	1808	1709	1019	1029	97	88
2016	1819	1696	1043	1027	33	43
2017	1854	1668	1049	1032	39	58

A nők munkába állását nehezíti, hogy községünkben jelenleg még nem működik bölcsőde. A szomszédos településeken működő bölcsődék kihasználtsága 100 %-os, illetve törvényi előírások is nehezítik a bejutást.

A közszférában a törvényi előírásoknak megfelelően történik a foglalkoztatás, de a magánszektorban ilyen irányú felmérés nem történt, illetve nyilvános adat erre vonatkozóan nincs.

„A védőnők segítséget nyújtanak a legfontosabb életrészekben: a gyerme kvárás alatt, az újszülött fogadásakor, a családi élet kialakításánál, támogatják a családokat a gyerekek óvodába, iskolába menetelénél” (forrás: <http://www.mave.hu/>). A településen a 70-es évektől területi védőnői szolgálat működik, melyet két védőnő lát el. A községben két általános iskola működik, de külön iskolavédőnői szolgálat nincs. Az előírások szerint egy védőnő 250 gyermek ellátását végezheti el, ez a szám a községben az országos adatokhoz viszonyítva optimális, így elegendő a 2 védőnő foglalkoztatása.

A családon belüli erőszakról hivatalos adatunk nincs, de elképzelhető olyan eset melyhez nem kértek segítséget a károsultak.

A helyi közéletben a nők száma az országos átlaghoz viszonyítva igen magas, igaz 2008. és 2013. évek között a számuk állandó. A 2010. évben a képviselő-testületben történt változások [egy képviselő visszavonta mandátumát egyéb munkalehetőség betöltése érdekében] miatt csökkent a nők aránya. A 2014. évi választások alkalmával már csak két nő kapott bizalmat a választópolgároktól. Már több önkormányzati ciklusban a Szociális és Jóléti Bizottság elnöki tisztségét is nő látja el.

15. sz. táblázat

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2012.	6	3
2013.	6	3
2014.	7	2
2015.	7	2
2016.	7	2
2017.	7	2
2018.	7	2
2019.	7	2
2020.	7	2

A községben a civil közélet elmarad a vártól. Évek óta jól működő civil szervezetek száma kettő. Az Őszi Fények Nyugdíjas Klub esetében a nők száma 95% feletti. Bár létszámuk csökkent, 2012. évben 85 fő volt, 2015. évben 65 fővel kezdték az évet, a férfiak száma 10 fő alatt van. 2017-ben 49 létszámmal, 2018-ban pedig 53 taggal működtek.

A másik civil szervezet a Bugyelláris Hagyomány- és Értéktörző Egyesület, melynek létszáma 26, melyből a nők száma 21.

Mind a kettő szervezet a községben igen fontos szerepet tölt be, valamint a képviselőik nők. Míg az egyik az idősek elmagányosodását próbálja enyhíteni, addig a másik a helyi hagyományokon keresztül a község apraja-nagyját átölelve kívánja a közösségi életet élénkíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkavállalást nehezíti a közintézmények rugalmatlan nyitva tartása	Adatgyűjtés. A közintézmények/közoktatási intézmények nyitva tartásának megváltoztatása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai mutatói bemutatják azt a sajnálatos tényt, hogy a község lakosságának (5264 fő) több, mint felét (61 %) a közép- és időskorú lakosság képezi.

16. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2016	483	770	1252
2017	455	769	1224
2018	464	771	1235

Bugyi Nagyközségben nappali ellátására se önkormányzati se civil kezdeményezésre nincs lehetőség. Az időskorúak jövedelmi helyzetére az országos irány jellemző. Sajnos a hétköznapi megélhetésen kívül kevés jut szabadidős kikapcsolódásra pedig erre egyre nagyobb igény mutatkozik. Ez jól látszik a községben 30 éve működő Őszi Fények Nyugdíjas Klub aktív programjain. A klub tevékenységeit támogatásokból és a nyugdíjas klubtagok önjelöltől valósítja meg. A klub életét az önkormányzaton kívül, több helyi vállalkozás is segíti, hogy ne csak a község határain belül, de azon kívül is értékes programokkal gazdagítsák lehetőségeiket. Szerencsére ezeket a lehetőségeket idáig ki is használták és szinte minden programon hétről hétre 40 fő vett részt.

A község népességének, akárcsak az ország népességének elöregedése következtében egyre inkább megnövekszik a szociális szolgáltatások iránti igény. Községünkhöz legközelebb lévő szakorvosi rendelő intézet Dabason található. Településünk tömegközlekedési helyzetére jellemző, hogy Budapest központú, ezért nagyon rossz Dabas Város megközelíthetősége, annak ellenére, hogy csak 20 km a távolság. Jelenleg iskolai előadási napokon kettő oda-vissza járat, működik, ez a szám iskolai szünetekben egyre csökken. De ezen túl az okmányirodai-, bírósági-, rendőrségi-, tűzoltósági-, katasztrófavédelmi-, földhivatali-, illetve a NAV szolgáltatások is itt érhetőek el. Ennek enyhítésére több éven keresztül az önkormányzat az ócsai okmányirodával együttműködve biztosított heti egy alkalommal okmányirodai szolgáltatást a községben. Sajnos törvényi változások értelmében ez 2013. évtől ez nem működik. Továbbá mai napig az önkormányzat együttműködik a dabasi rendelőintézettel, ezért hetente egyszer a községben vérvételi lehetőség biztosított. Továbbá önkormányzati támogatással biztosított a településen a fizioterápiás kezelés is heti három napon 13 - 19 óráig, a betegek igényeihez rugalmasan alkalmazkodva, mely a lakosság számára fontos, hogy nem kell távolra utazniuk a kezelésekre, és előre tudnak időpontot egyeztetni, így munka mellett is fel tudják venni a kezeléseket.

Nemcsak az időskorúakra, hanem az egész településen élőkre kihat, hogy 2013. január 01-vel a járási hivatalok kialakítását követően Bugyi Nagyközség Dabas Járáshoz tartozik. Ez azt jelenti, hogy több eddig a helyi polgármesteri hivatalokban elintézhető szolgáltatás [pl: közgyógyellátásra jogosító igazolvány-, ápolási díj kérelmezése, időskorúak járulékának megítélése], ma már csak Dabason lehetséges. Ezek hátrányok enyhítésére a helyi polgármesteri hivatal és a járási hivatal megállapodása révén minden héten egyszer 4 órában főleg gyámhatósági feladatok ellátására, illetve az egyéb kérelmek átvételére 1 munkás képviseli a járási hivatalt a községben. Továbbá főleg az időskorúak megsegítése érdekében a hivatal lehetőségeket, kapott arra vonatkozóan, hogy több szociális irányú kérelmet átvegyen, és azokat továbbíthassa az illetékes hatóság részére

17. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2011.	5
2012.	8
2013.	8
2014.	9

2015.	9
2016.	8,29
2017.	8

A megélhetési jövedelemmel nem rendelkező idősök részére nyújtott támogatás 2008. évről 2009-re csökkenő tendenciát mutatott, majd egy évig stagnált. Sajnos a kimutatásból is jól látszik, hogy ez utáni időszakban ez a szám emelkedőre változott, vagyis két év alatt 3-ról 8-ra, majd 9-re nőtt.

A korosztály sajátosságaiból adódik, hogy a bűncselekmények száma is magasabb. A becsapódásokból eredő bűncselekmények száma ünnepek környékén ugrásszerűen megnő.

A községben a kulturális-, közművelődési szolgáltatásokat az idősök igen nagy számban veszik igénybe, ez köszönhető a nyugdíjas klub aktivitásának. A nyugdíjas klub több közösségi program szervezésében segíti a lebonyolítók munkáját. Természetesen ezzel nemcsak a szervezőket segítik, hanem az idősök társadalmi helyzetét is erősítik, ezáltal csökkenthető az életkor miatti hátrányos megkülönböztetés. Az időskor aktív jelenléte a közéletben befolyásolja a fiatalok szemléletét, ezzel elérhető az időskor közösségi megbecsültség növelése.

18. sz. táblázat

év	Az idősebb célcsoport igényei célzó programokon részvétel	Színházelőadás látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	21	0	6	10
2009	26	1	11	8
2010	28	0	8	5
2011	27	0	4	6
2012	31	3	9	4
2013	26	0	6	3
2014	25	1	7	4

Sajnos a felmérés során feltárássra került, hogy még az aktív nyugdíjas klub sem tudja a szellemileg leépült betegek szükségleteit kielégíteni. Elszomorító az a tény, hogy sok közöttünk a beteg, sok a mozgás korlátozásával járó beteg. Ezért olyan kirándulásokat, programokat kell szervezni, ami viszonylag kevés mozgással jár.

A községben működő művelődési ház több alkalommal szervezett az időskorúak számára alapfokú számítógép kezelői tanfolyamot.

A településen működik a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Áldozattá válás	Figyelemfelhívás, képzés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái a fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Bugyi Nagyközség területén az Értetek Veletek Alapítvány 2006-ban jött létre azzal a céllal, hogy munkát és szabadidős programokat biztosítson a Bugyi községben és környékén élő fogyatékos fiataloknak. Jelenleg 13 fogyatékos fiatal felnőtt foglalkoztatását és szabadidős programjait szervezi a közhasznú Alapítvány. A 13 fiatalból 7 fő Bugyi Nagyközségen lakik. A többiek Dabásról (2), Hernádról (1), Újlengyelről (2) és Ócsáról (1) járnak át a településre. Bugyi Nagyközség Önkormányzata a tulajdonában lévő és a település központjától pár méterre elhelyezkedő épületet térítésmentesen biztosítja az alapítvány részére. Továbbá 50%-ban hozzájárul a fiatalok étkeztetéséhez is.

Az Alapítvány a megalakulása óta figyel arra, hogy a fiatalok képességeiknek megfelelő, egyszerűbb betanított munkákat végezzenek. Több nagyobb cég számára dolgoztak már. A tagok számára belföldi vagy akár külföldi kirándulásokat, koncert és színház látogatásokat szerveznek a fiataloknak.

Bugyi Nagyközség Önkormányzata az Alapítvány támogatása mellett a helyi rendeletébe (Bugyi Nagyközség Önkormányzatának 4/2015. (II.18.) számú rendelete a szociális ellátásokról és a gyermekvédelem helyi szabályairól) is beépítette. Ez alapján minden évben egymillió forintot szétosztanak a rászorultak között, amit ápolásra, gyógykezelésre, gondozásra használnak fel.

7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személyek közszolgáltatásokhoz való hozzáférése a településen a legtöbb intézmény esetében biztosított. Az önkormányzati intézmények - az Általános Iskola kivételével - mindegyike akadálymentesített. A Napköziotthonos Óvoda felújításával az intézmény mindhárom tagóvodája 2010-től akadálymentesítetté vált. 2012. nyarán került sor a Polgármesteri Hivatal akadálymentesítésére. Ekkor készült el a település akadálymentesített honlapja is.

A helyi művelődési és kulturált szórakozási igények kielégítéséhez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez nyújt segítséget a Bessenyei György Művelődési Ház és Könyvtár, ahol 2012. évtől Integrált Közösségi Szolgáltató Tér is működik. Az épület akadálymentesített, így bárki könnyedén bejuthat és hozzáférhet a szórakozási lehetőségekhez.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Önkormányzat működésében lévő általános iskola nincs akadálymentesítve	Pályázati lehetőségeket keresünk, hogy egy intézményi megoldást tudjunk választani

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Községünkben kevés civil szervezet működik. Az aktív szervezeteket önkormányzatunk nemcsak pénzügyi támogatással segíti, hanem humán erőforrást is biztosít (pl. pályázatok megírásához) részükre amennyiben szükségük van rá.

A civil szervezetek által szervezett rendezvényekre a település lakossága nagy számban vesz részt, valamint az önkormányzati kezdeményezésekben is közreműködnek.

A településen két egyház működik, melyekkel az önkormányzat jó kapcsolatot tart.

Továbbá említésre méltó a helyi vállalkozások támogatás nyújtása ezen szervezetek részére.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák feltárásában és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében segítséget nyújtottak a család-, és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, az iskolák-, a művelődési ház-, a civil szervezet képviselői, az egészségügyben dolgozók-, és a polgármesteri hivatal szociális ügyintézője.

Az elkészült Helyi Esélyegyenlőségi Program a www.bugyi.hu oldalon elektronikusan-, valamint papíralapon a Bugyi Nagyközség Polgármesteri Hivatal épületében lesz elérhető

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

I.

Cím: Egészségedre!

Leírás: A községben évente tavasszal szűrővizsgálatok – pl. tüdőszűrés – szervezése.

Határidő: 2023.12.31.

Megjegyzés: Sokan, elsősorban az idényjelleggel letelepedettek a szűrővizsgálatokat nem veszik igénybe, így veszélyeztetik saját és a körülöttük élőket. Az intézkedés különösen az idényjelleggel letelepedetteket, az időseket és a szegénységben élőket érinti, akik nehezen vagy egyáltalán nem tudnak a szomszéd településre eljutni.

Az intézkedés felelőse: Polgármester

Az intézkedéssel elérni kívánt cél: A szűrővizsgálatokon való minél nagyobb számú lakossági megjelenés, mely hozzájárul a betegségek korai felismeréséhez, így biztosítja az egészségesebb életet.

A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal: Bugyi Nagyközség Integrált Településfejlesztési koncepciója

Az intézkedés tartalma: Minden tavasszal tüdőszűrés szervezése Bugyi Nagyközségben, hogy mindenki számára elérhető legyen. A szolgáltatásért fizetendő díj átvállalása, hely lefoglalása, valamint a programok előtt felhívások, plakátok közzé tétele a helyi újságban, interneten és hirdetőtáblákon.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok: Az eredményességet a résztvevők száma mutatja.

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai): kb. 700.000 forint, önkormányzat részéről szükséges adminisztratív munkaerő biztosítása.

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága: Saját erőből fenntartható.

A szűrővizsgálatok fontosságának közvetítése a lakosság felé, illetve a szűrővizsgálatok díjának önkormányzati átvállalása, segíti a fenntarthatóságot.

Cím: Gyermekkorban könnyebb

Leírás: Uszoda építése Bugyi Nagyközségben és az egészséges életmódra, sportolásra való ösztönzés már gyermekkorban

Határidő: 2023.12.31.

Megjegyzés: Jelenleg nincs uszoda a településen. Az úszásoktatást legtöbbször a szülők egyénileg oldják meg.

Az intézkedés felelőse: Polgármester

Az intézkedéssel elérni kívánt cél: Minden korosztály egészséges életmódra való ösztönzése, ami gyermekkorban elkezdve a leghatékonyabb. Cél továbbá, hogy oktatási/testnevelési órákon való úszásoktatás által minél többen tanuljanak meg úszni és sportolhassanak.

A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal: Bugyi Nagyközség Integrált Településfejlesztési koncepciója

Az intézkedés tartalma: Uszoda építése az Irinyi utcában.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok: Az úszni tudó és sportolni járó gyermekek és felnőttek növekvő száma.
A vízilabda sportban elért eredmények.

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):
A bekerülési összeg jelen pillanatban még nem ismert, most van folyamatban a kiviteli tervek készítése. A tervezői költségbecslés 2.5 Mrd forint. Az intézkedést TAO pályázatból, cégek hozzájárulásaiból és az Önkormányzat saját forrásából kívánjuk megvalósítani.

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága: Saját erőből és állami támogatásból fenntartható, valamint belépődíjak is hozzájárulnak a sikeres működtetéshez.

Cím: Akadályok nélkül könnyebb

Leírás: Bugyi Nagyközségben az Új utcában kétoldali kerékpárút létesítése

Határidő: 2023.12.31.

Megjegyzés: Az Új utcában jelenleg nincs kerékpárút. A gyalogosok és a kerékpárosok az autós forgalmat is lebonyolító közutat használják. Így az intézkedés elsősorban a gyermekeket és a gyalogosan/kerékpárral közlekedőket érinti.

Az intézkedés felelőse: Polgármester

Az intézkedéssel elérni kívánt cél: Minden korosztály számára biztonságossá tenni a közlekedést. A kerékpárút létrehozásával a sportolás is lehetővé válik, ami a lakosság egészséges életmódjához is hozzájárul.

A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal: Bugyi Nagyközség Integrált Településfejlesztési koncepciója, Bugyi Nagyközség Rendezési Terve, ahol a terület utcélú területként nyilvántartott.

Az intézkedés tartalma: Az Új utcában a Teleki utcán lévő kerékpárúttól a Szőlő utcáig kétoldali kerékpársáv létesítése. A kerékpársáv a jelenlegi közút mellé épül meg, Oldalanként 1,25 méter szélességben.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok: Új kerékpárút hossza, minősége.

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai): A bekerülési összeg részletes tervek hiányában jelen pillanatban még nem ismert. Az intézkedést pályázati forrásból kívánjuk majd megvalósítani.

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága: Saját erőből fenntartható.

Cím: Kültéri fitnesspark bővítése

Leírás: Kültéri fitnesspark bővítése

Határidő: 2023.12.31.

Megjegyzés: Az intézkedés célja a lakók egészséges életmódra nevelése.

Az intézkedés felelőse: Polgármester

Az intézkedéssel elérni kívánt cél: A projekt végrehajtása következtében a lakosság egészségtudatos életmódot folytathat és jelentősen javulnak a településen a sportolási lehetőségek.

A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal: Integrált Településfejlesztési Konceptió – sportolási lehetőségek

Az intézkedés tartalma: A meglévő elsősorban erősítésre használható fix eszközökből álló kültéri fitnesspark bővítése. Az eszközök köré más, kb. 5 db mozgást elősegítő eszközökkel.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok: Új eszközök a településen, sportolni vágyók köre nő

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai): A bekerülési összeg részletes tervek hiányában jelen pillanatban még nem ismert.

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága: Saját erőből fenntartható.

Cím: Nem vagyunk áldozatok!

Leírás: Forgalomlassító berendezések kihelyezése

Határidő: 2023.12.31.

Megjegyzés: Az intézkedés különösen a gyermekeket, az időseket és a gyalogosan közlekedőket érinti.

Az intézkedés felelőse: Polgármester

Az intézkedéssel elérni kívánt cél: Az érintett, jelenleg gyors közlekedésre használt utcák forgalmának lassítása és ezáltal az úton és mellette közlekedők védelme.

A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:

Az intézkedés tartalma: Utcaburkolat kihelyezése az alábbi utcákba:

Sebesség lassítása: Új utca, Rákóczi utca, Sport utca

Utcabútorok, padok elhelyezése: Kastély köz, Terek, parkok (pl: Sportcsarnok előtti park, Március 15 tér, Paprika gödör)

Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok: Rendezettebb és minőségi utcakép

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):

A bekerülési összeg részletes tervek hiányában jelen pillanatban még nem ismert, továbbá az önkormányzat részéről szükséges adminisztratív munkaerő biztosítása.

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága: Saját erőből fenntartható.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

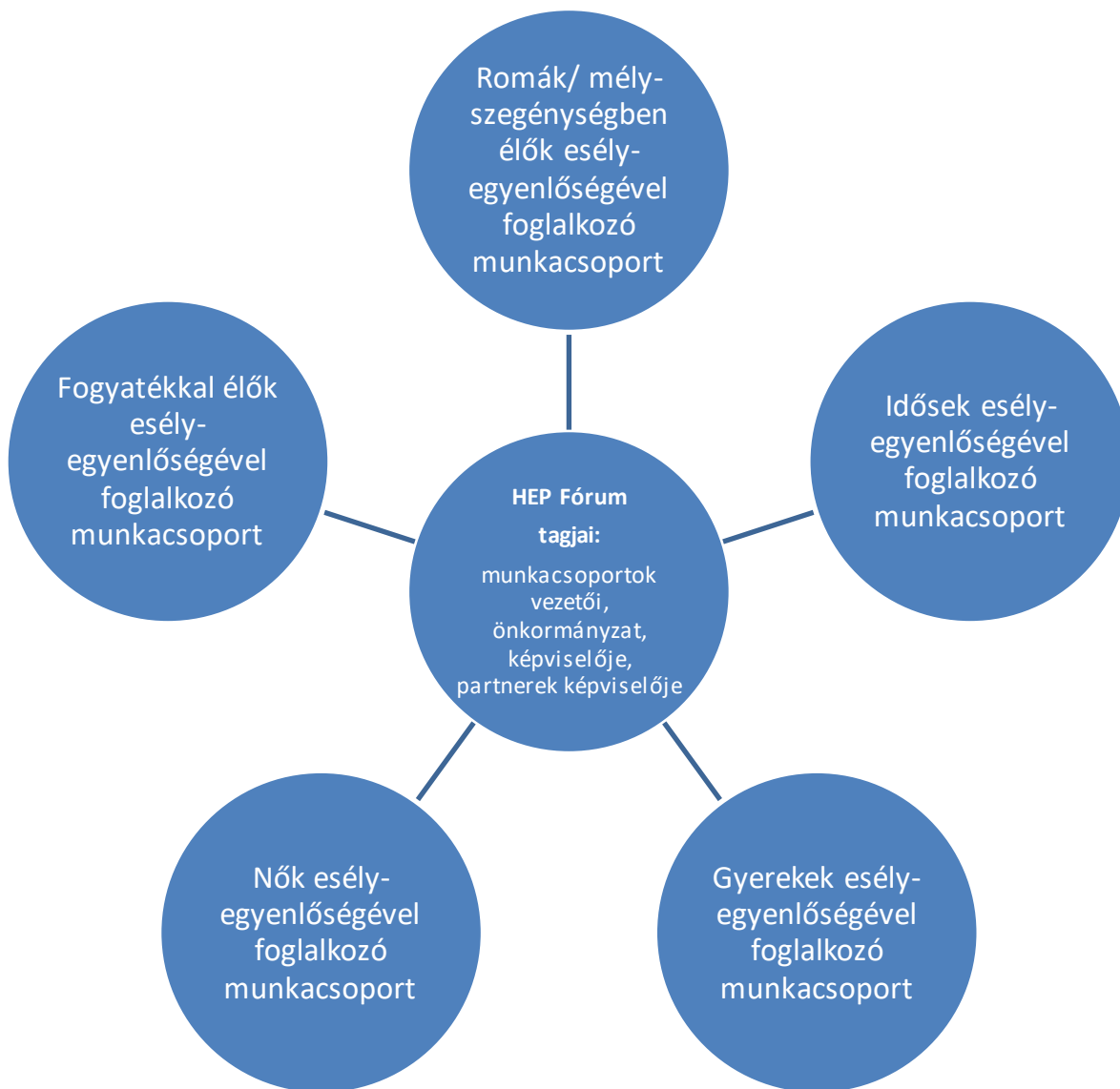
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, ismertetése.

Az esélyegyenlőség középpontjában lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület szereplőinek részvételével tárgykörök szerint rendezett munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Ellenőrzés és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti időserűsítésére az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a programban elért eredményekről, az ellenőrzés eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves ellenőrzés eredményét közzé tesszük a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja és a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményei különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a türelem, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kiszélesítése érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Somogyi Béla polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program,
  - o figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat,
  - o támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához,
  - o kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának összehangolása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, tanítása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a hátrányos megkülönböztetés mentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és türelmes légkört, megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek,
- felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában,
- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak,
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó részt a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja a célok elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek helyesbítésére, kiegészítésére vonatkozó intézkedési javaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.